

Sygn. akt VIRCa 279/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Niewiadomska

Sędziowie: SO Lech Dłuski

SR del do SO Maja Jabłońska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 04 grudnia 2013 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. S.**

przeciwko **małoletniemu K. S.** reprezentowanemu przez matkę J. M.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

oraz z powództwa **małoletniego K. S.** reprezentowanego przez ojca J. S.

przeciwko **J. M.**

o alimenty

na skutek apelacji małoletniego pozwanego – powoda wzajemnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszychach

z dnia 1 lipca 2013 roku

sygn. akt III RC 143/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II o tyle tylko, że wymienione alimenty zasądza od 01 maja 2013 roku;

II. w pozostałej części apelację oddala;

III. koszty procesu za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Sygn. akt. VIRCa 279/13

UZASADNIENIE

Powód J. S. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego na rzecz swojego syna - małoletniego K. S.. Wniósł też o zasądzenie alimentów na rzecz małoletniego K. S. od jego matki J. M., w kwocie po 500 zł miesięcznie poczynając od dnia 15 lutego 2013 roku, płatne do dnia 15 każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

Żądając uchylenia alimentów należnych od niego na rzecz małoletniego K. S., J. S. wskazał, iż postanowieniem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 22 kwietnia 2013 roku ustalono miejsce pobytu małoletniego przy ojcu, zmieniając jednocześnie orzeczenie Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie VIRC 2227/10 ustalające miejsce pobytu małoletniego przy matce. Obecnie zatem to on ponosi koszty utrzymania dziecka.

Uzasadniając powództwo o alimenty J. S. wskazał, iż małoletni jest w III klasie gimnazjum. Od nowego roku szkolnego rozpocznie naukę w szkole średniej. Jest wysokim chłopcem, co skutkuje dużymi wydatkami na odzież. Wskazał również, że koszt zakupu podręczników jest znaczny. Podniósł, że syn ma skłonność do chorób dróg oddechowych. Odnosząc się do swojej sytuacji materialnej i życiowej J. S. podkreślił, że ma z nowego związku córkę, półroczną. Poza tym na utrzymaniu jego i jego żony pozostaje syn żony, na którego ta nie pobiera alimentów. Podał, iż jego żona przebywa na urlopie macierzyńskim. Wskazał, że wydatki mieszkaniowe, które ponosi, to około 960 zł miesięcznie. Jego zarobki zaś to kwota około 1800 zł miesięcznie.

Pozwana J. M., w odpowiedzi na pozew, uznała powództwo o alimenty do kwoty po 220 zł poczynając od dnia 01 czerwca 2013r. zaś od kwietnia 2014 roku do kwoty po 300 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że żądana kwota alimentów przekracza jej możliwości płatnicze. Ma dobre relacje z synem K. S., który ją odwiedza i stołuje się u niej. Ponadto, podała, że kupiła małoletniemu obuwie, odzież i ponosiła koszty związane z nauką. Z tytułu pracy zarobkowej osiąga dochód w wysokości 1.340 zł netto miesięcznie. Spłaca pożyczkę kwocie po 400 zł miesięcznie. Opłaty za mieszkanie wynoszą 650 zł. Podniosła też, że ma na utrzymaniu córkę M., urodzoną (...)

Sąd Rejonowy w Bartoszycach, wyrokiem z dnia 1 lipca 2013 roku Sąd uchylił obowiązek alimentacyjny J. S. wobec małoletniego K. S., ustalony ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Bartoszycach w sprawie III RC 276/12 z dnia 19 listopada 2012 roku z dniem 1 maja 2013 roku.

Jednocześnie Sąd zasądził od pozwanej J. M. na rzecz małoletniego powoda K. S. alimenty w kwocie po 260 zł miesięcznie, płatne do dnia 15 każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 1 czerwca 2013 roku. Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd Rejonowy w Bartoszycach ustalił, że małoletni K. S., urodził się (...). Obowiązek alimentacyjny J. S. ustalony był wobec małoletniego orzeczeniem Sądu Okręgowego w Olsztynie na kwotę po 200 zł miesięcznie a następnie ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Bartoszycach w dniu 19 listopada 2012r., w sprawie III RC 276/12, na kwotę po 360 zł miesięcznie. Ponadto postanowieniem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 22 kwietnia 2013r., w sprawie III Nsm 70/13, zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 28 lutego 2011r.. w sprawie VI RC 2227/10 w ten sposób, że miejsce pobytu małoletniego K. S. ustalono przy ojcu.

Sąd ustalił, że małoletni powód zamieszkuje z ojcem. Jest zdrowy i rozwija się prawidłowo. W 2013 roku ukończył naukę w gimnazjum i zamierza uczyć się dalej w Technikum (...) w B.. Jego ojciec potrzebuje środków pieniężnych na zakup podręczników, odzieży, obuwia, kosmetyków dla małoletniego powoda.

Pozwana J. M. zarabia około 1.340 zł netto miesięcznie. Poza wynagrodzeniem za pracę nie ma innych dochodów. Z jej wynagrodzenia potrącana jest kwota 420 zł na spłatę pożyczki zaciągniętej z zakładu pracy na utrzymanie rodziny, w czasie gdy małoletni zamieszkiwał wraz z nią, a J. S. płacił niższe alimenty. J. M. zamieszkuje wraz z mężem i córką z obecnego małżeństwa. Jej mąż zarabia 1.800 zł netto miesięcznie. Ponoszą koszty utrzymania mieszkania w wysokości około 650 zł, uwzględniając wydatki na energię elektryczną. Ponadto J. M. spłaca raty pożyczki w wysokości 204,18 zł miesięcznie, zaciągniętej na zakup laptopa dla syna. Ostateczny termin spłaty tego kredytu upływa w dniu 19 marca 2014r. J. M. opłaca telefon K. S. po 30 zł miesięcznie. Małoletni zawsze, gdy przebywa u pozwanej otrzymuje od matki 10 - 15 zł na bieżące wydatki. Do czerwca 2013r. J. M. kupowała synowi odzież, finansowała wycieczkę.

J. S. jest zatrudniony w fabryce mebli. Zarabia około 1.800 zł. Zawarł kolejny związek małżeński. Jego żona jest na urlopie wychowawczym. Pobiera z tego tytułu zasiłek w wysokości 1.600 zł miesięcznie. Poza małoletnim powodem,

J. S. ma na utrzymaniu córkę z obecnego małżeństwa. Za mieszkanie płaci 568 zł miesięcznie, energię elektryczną - 70 zł miesięcznie, gaz - 300 zł miesięcznie w sezonie grzewczym, a w pozostałym okresie — 180 — 200 zł miesięcznie.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy w Bartoszycach przyjął, iż powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie. Wskazał, iż stan faktyczny w niniejszej sprawie zasadniczo pozostaje bezsporny. Jako podstawę rozstrzygnięcia wymienił art. 135§ 1 k.r.o. i 138 k.r.o. Jako zasadne Sąd uznał żądanie ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda J. S. wobec małoletniego K. S. oraz żądanie zasądzenia od pozwanej J. M. na rzecz małoletniego powoda alimentów co do zasady. Aktualnie małoletni zamieszkuje z ojcem i nie ulega wątpliwości, że rodzice małoletniego K. S. nie są w stanie porozumieć się co do sposobu zaspokajania potrzeb dziecka.

Zdaniem Sądu z okoliczności sprawy wynika, iż możliwości zarobkowe pozwanego uzasadniają zasądzenie na rzecz małoletniego powoda K. S. od pozwanej J. M. alimentów w wysokości po 260 miesięcznie. Sąd podkreślił, że J. M. poza świadczeniami z tytułu zatrudnienia nie ma innych dochodów. Nie korzysta z pomocy opieki społecznej. Na utrzymaniu ma również córkę z obecnego małżeństwa. Ustalając obowiązek alimentacyjny J. M. wobec małoletniego powoda na kwotę 260 zł miesięcznie Sąd wziął pod uwagę fakt, że częściowo zaspokaja ona we własnym zakresie potrzeby małoletniego syna. Spłaca bowiem raty pożyczki w wysokości po 204,18 zł miesięcznie, zaciągniętej na zakup laptopa dla syna, a ostateczny termin spłaty kredytu upływa w marcu 2014r. Płaci także abonament telefoniczny syna w wysokości 30 zł miesięcznie. Zawsze gdy dziecko przebywa u pozwanej otrzymuje 10 — 15 zł na bieżące wydatki. Do czerwca 2013r. J. M. kupowała synowi odzież, gry komputerowe, finansowała wycieczkę. Ponadto pożyczka, którą J. M. spłaca w zakładzie pracy zaciągnięta została na utrzymanie rodziny w czasie, gdy małoletni powód zamieszkiwał z matką, a ojciec płacił mniejsze alimenty.

W ocenie Sądu Rejonowego, mając na względzie fakt, że matka sama zaspokaja część potrzeb małoletniego syna uznać należało, że znaczna część wydatków koniecznych na utrzymanie syna jest przez nią pokrywana. W związku z tym pozostałe potrzeby małoletniego powoda powinny być finansowane przez jego ojca, który ma znacznie większe możliwości zarobkowe. Osiąga również wyższe dochody z pracy zarobkowej.

Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. Sąd wydając wyrok bierze pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Zatem zdarzenia, które będą miały miejsce w przyszłości, np. spłata kredytu nie mogły mieć wpływu na wydanie orzeczenia, a mogą stanowić okoliczność uzasadniającą zmianę orzeczenia w zakresie alimentów w przyszłości, na podstawie art. 138k.r.o.

Sąd, na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.), odstąpił od ściągnięcia od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa opłaty sądowej, od której powód zwolniony był z ustawy, mając na względzie jej sytuację majątkową i rodzinną, jak również ciężące na niej zobowiązania alimentacyjne (pkt IV wyroku).

Apelację od tego orzeczenia wywiódł J. S., zaskarżając je w części zasadzającej alimenty na rzecz małoletniego K. S. od J. M.. Zarzucił, iż Sąd zasądził przedmiotowe alimenty od dnia 1 czerwca 2013 roku, zaś małoletni przebywa pod jego opieką od 15 lutego 2013 roku. Wniósł o zmianę wyroku w tej części i zasądzenie alimentów od dnia 15 lutego 2013 roku. Wskazał, iż od tego dnia syn zamieszkuje z nim i od tego dnia pozostaje na jego utrzymaniu. Poza tym podniósł, iż jego żona będzie pobierała 100 % wynagrodzenia jedynie przez pół roku, potem będzie to jedynie 60 % tej kwoty. Zaprzeczył też, by matka małoletniego ze swoich środków finansowała wyjazd syna oraz to, by zaciągała pożyczkę na potrzeby dziecka.

J. M. nie złożyła odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Podniesione przez J. S. zarzuty są częściowo trafne.

Po pierwsze należy podkreślić, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie. Materiał dowodowy zgromadzony przez Sąd I instancji jest wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Prawidłowo Sąd Rejonowy podkreślił, iż zasadniczo co do ustaleń faktycznych nie ma sporu pomiędzy stronami.

Sąd I instancji w uzasadnieniu orzeczenia rozważał szczegółowo sytuację materialną i życiową stron, potrzeby małoletniego powoda. Słusznie również podkreślił, iż orzeczenie w sprawie winno zapaść w oparciu o aktualny, w dniu zamknięcia rozprawy, stan faktyczny. Zdarzenia zaistniałe po wydaniu orzeczenia mogą jedynie stanowić podstawę do zmiany tego orzeczenia. Dotyczy to nie tylko ustania po stronie J. M. obowiązku spłaty kredytu ale również zmniejszenia dochodów w rodzinie J. S.. Sąd Okręgowy podziela stanowiska Sądu Rejonowego w powyższym zakresie.

W ocenie Sądu Okręgowego jednakże słuszny jest zarzut podniesiony w apelacji przez przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda, dotyczący daty z jaką zasądzono alimenty od pozwanej J. M.. Podkreślić należy, że małoletni zamieszkiwał u ojca od lutego, zaś w kwietniu 2013 roku stan ten został usankcjonowany orzeczeniem Sądu. Zatem od momentu ustalenia miejsca pobytu małoletniego przy ojcu, przedstawiciel ustawowy winien otrzymać środki na utrzymanie małoletniego.

Orzeczenie zmieniające wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 28 lutego 2011r.. w sprawie VI RC 2227/10 w zakresie ustalenia miejsca pobytu małoletniego zapadło 22 kwietnia 2013 roku. Dlatego też w ocenie Sądu z początkiem kolejnego miesiąca pozwana J. M. winna łożyć na utrzymanie syna. Jednocześnie nie ma, w ocenie Sądu, znaczenia fakt, iż w tym okresie J. M. częściowo zaspokajała potrzeby syna. Wysokość alimentów ustalona została bowiem z uwzględnieniem tej okoliczności. J. M. nie tylko w maju 2013 roku zaspokajała potrzeby syna. Czyniła to wcześniej i później jak ustalił to Sąd Rejonowy.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art.386 § 1 kpc orzeczono jak w punkcie I i II wyroku. Ustalając datę od której zasądzono od pozwanej J. M. alimenty na rzecz jej syna Sąd wziął również pod uwagę to, iż alimenty od ojca J. S. na rzecz K. S. zostały uchylone właśnie z datą 1 maja 2013 roku. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 100 kpc. Rozstrzygając o kosztach procesu sąd II instancji wziął pod uwagę, że żądanie zostało uwzględnione częściowo.